

Veilig programmeren (K0501)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Specificeert, ontwerpt en ontwikkelt een veilige applicatie	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar moet bij het ontwikkelen van veilige (secure by design) applicaties de beveiligingsaspecten vanaf het begin van de ontwikkelcyclus meenemen en hieraan continu in elke fase van de ontwikkelcyclus (ontwerp-, architectuur-, codeer- en testfase) aandacht besteden. Deze verschillende fasen maken zijn werk afwisselend. Voor het ontwikkelen van veilige applicaties worden verschillende richtlijnen, checklists, protocollen en procedures gebruikt wat zijn werkzaamheden een gestructureerd karakter geeft. Het werken met de verschillende richtlijnen, checklists, protocollen en procedures vergt een geconcentreerde en contentieuze werkwijze wat het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar complex maakt. Kenmerkend beroepsdilemma bij het veilig programmeren van applicaties is dat het in zekere mate een tegennatuurlijke manier van handelen is. Er wordt namelijk niet alleen uitgegaan van de benodigde functionaliteit van de applicatie, maar ook van beperkingen die het veilig maken van applicaties met zich meebrengen. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over specialistische kennis en vaardigheden voor het veilig programmeren van applicaties.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met collega's veelal in een kleiner of groter (applicatie ontwikkel)team onder leiding van een project- of teamleider aan het specificeren, ontwerpen of ontwikkelen van veilige applicaties. Hij draagt verantwoordelijkheid voor de resultaten van zijn eigen werkzaamheden. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de project- of teamleider. Bij kleinere eenvoudiger opdrachten waar de beginnend beroepsbeoefenaar zelfstandig aan werkt is hij zelf verantwoordelijk om zijn werkzaamheden volgens de principes van 'secure by design' te doen.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Specificeert, ontwerpt en ontwikkelt een veilige applicatie	De student ontwerpt en ontwikkelt een applicatie die voldoet aan beveiligingsnormen en -eisen, en demonstreert het veilig functioneren ervan door middel van testen en documentatie.	- Analyseer de beveiligingsvereisten voor de applicatie - Ontwerp de architectuur met beveiligingsmaatregelen - Implementeer authenticatie en autorisatie - Verwerk beveiligingsmaatregelen in de code - Voer een risicoanalyse uit - Test de beveiliging van de applicatie - Documenteer de beveiligingsaspecten - Evalueer en verbeter de beveiliging - Leg de beveiligingskeuzes uit aan de opdrachtgever - Lever het eindproduct inclusief documentatie	- Volledige analyse van beveiligingsvereisten - Correcte implementatie van authenticatie en autorisatie - Adequate toepassing van beveiligingsmaatregelen in de code - Uitgebreide testverslagen - Duidelijke documentatie van beveiligingsaspecten - Reflectie op verbeterpunten en oplossingen

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Specificeert, ontwerpt en ontwikkelt een veilige applicatie	De student ontwerpt en ontwikkelt een veilige applicatie die voldoet aan gangbare beveiligingseisen en wetgeving, en kan dit aantoonbaar documenteren en beoordelen.	- Analyseer de beveiligingsvereisten voor de applicatie - Ontwerp de architectuur met beveiligingsmaatregelen - Implementeer authenticatie en autorisatie - Verwerk beveiligingsmaatregelen in de code - Voer een beveiligingscontrole uit (bijvoorbeeld pentest) - Documenteer de beveiligingsaanpak en bevindingen - Beoordeel de beveiliging op volledigheid en correctheid - Pas indien nodig verbeteringen toe - Test de applicatie op kwetsbaarheden - Rapporteer de resultaten en bevindingen - Leg de beveiligingsbeslissingen en -maatregelen vast - Overleg met gebruikers en beheerders over beveiliging - Verifieer dat alle beveiligingsmaatregelen correct functioneren - Finaliseer en lever de veilige applicatie op	- Beveiligingsmaatregelen volgens OWASP en SANS - Documentatie van alle beveiligingsstappen - Correct gebruik van authenticatie en autorisatie - Volledige en correcte implementatie van beveiligingsmaatregelen - Testresultaten van kwetsbaarheidsscans - Overeenstemming met wet- en regelgeving - Beveiligingsrapportage en evaluatie

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Specificeert, ontwerpt en ontwikkelt een veilige applicatie	De student ontwerpt en ontwikkelt een veilige applicatie door beveiligingsprincipes toe te passen en te voldoen aan relevante wet- en regelgeving	- Analyseer de beveiligingsvereisten van de applicatie - Ontwerp de architectuur met beveiligingsmaatregelen - Implementeer authenticatie en autorisatie - Verwerk beveiligingsmaatregelen zoals cryptografie en inputvalidatie - Test de applicatie op kwetsbaarheden en beveiligingslekken - Documenteer de beveiligingsmaatregelen en bevindingen - Evalueer en verbeter de beveiliging op basis van testresultaten - Leg het proces en de beveiligingsmaatregelen vast in een rapport - Bespreek de beveiligingsaanpak met stakeholders - Lever het eindproduct inclusief documentatie en bewijsstukken	- Duidelijke analyse van beveiligingsvereisten - Correcte implementatie van beveiligingsmaatregelen - Testresultaten die kwetsbaarheden aantonen of uitsluiten - Volledige documentatie van het ontwikkelproces - Naleving van relevante wet- en regelgeving - Beveiligingsmaatregelen afgestemd op de applicatie en context

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl